

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 196/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Segeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Annou Drugdovou, Advokátska kancelária, Námestie slobody 25, Humenné, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 486/2013 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 268/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Annou Drugdovou, Advokátska kancelária, Námestie slobody 25, Humenné, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 486/2013 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 268/2015.

Sťažovateľ uviedol, že podáva sťažnosť vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 486/2013 vo veci určenia výživného pre plnoleté dieťa v spojení s konaním na krajskom súde vedeným pod sp. zn. 6 Co 268/2015.

„Návrhom doručeným Okresnému súdu Kežmarok dňa 10.10.2013 sa navrhovateľka [REDAKOVANÉ] domáhala voči sťažovateľovi ako odporcovi obnovenia vyživovacej povinnosti. Doručením tohto návrhu sa začalo konanie na Okresnom súde Kežmarok.

Výzvou zo dňa 25.02.2014 Okresný súd Kežmarok vyzval sťažovateľa, aby sa k návrhu vyjadril, ktorý tak učinil obratom vyjadrením zo dňa 11.03.2014, ktorý zaslal Okresnému súdu Kežmarok.

Okresný súd Kežmarok vytýčil vo veci prvé pojednávanie na dňa 07.10.2014, ktorého sa sťažovateľ osobne zúčastnil. Na tomto pojednávaní súd zistil, že navrhovateľka v návrhu nešpecifikovala výšku požadovaného výživného, preto pojednávanie odročil na dňa 27.10.2014 s tým, že ju vyzve na túto špecifikáciu.

Na pojednávaní dňa 27.10.2014 sa sťažovateľ nezúčastnil z dôvodu hospodárnosti konania, pričom súdu zaslal vyjadrenie k špecifikácii návrhu zo strany navrhovateľky a zároveň vyjadril súhlas, aby súd konal a rozhodol bez jeho osobnej prítomnosti.

Na pojednávaní konanom dňa 27.10.2014 Okresný súd Kežmarok vyhlásil rozsudok, ktorým uložil sťažovateľovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky mesačne sumou 80.-Eur počnúc dňom 09.10.2013, splatnou vždy do každého 25. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky a zároveň určil výšku dlžného výživného v sume 1017,- Eur, ktoré umožnil sťažovateľovi splácať v mesačných splátkach 20,- Eur mesačne spolu s dlžným výživným a v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Písomné vyhotovenie rozsudku malo byť vypracované a sťažovateľovi doručené do 30 dní, čo sa však nestalo, pretože rozsudok Okresného súdu Kežmarok bol sťažovateľovi doručený až dňa 05.02.2015, t.j. po zákonom stanovenej lehote, ktorá bola prekročená o viac ako dva mesiace.

Proti tomto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote sťažovateľ odvolanie, ktoré podal na poštovú prepravu ešte dňa 19.02.2015.

Napriek tomu, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, vec nebola predložená odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní ani do 13.08.2015...

Za účelom zistenia dôvodu, pre ktoré nebola vec predložená odvolaciemu súdu ani po šiestich mesiacoch, sťažovateľ podal dňa 17.08.2015 v súlade s ustanovením § 62 a nasl. zák. č. 757/2004 Z. z. predsedovi Okresného súdu Kežmarok sťažnosť na prieťahy v konaní.

O výsledku prešetrenia sťažnosti bol vyrozumený listom zo dňa 19.11.2015, ktorý bol právnej zástupkyňi sťažovateľa doručený 30.11.2015, kde predseda Okresného súdu Kežmarok konštatoval tieto zistené nedostatky: 1/ rozsudok vyhlásený na pojednávaní dňa 27.10.2014 nebol následne vyhotovený a odoslaný ani v predĺženej lehote; 2/ po podaní odvolania proti rozsudku procesné úkony vo veci prípravy spisu na predloženie veci odvolaciemu súdu boli na základe referátu vyššieho súdneho úradníka zo dňa 24.4.2015 vykonané až 12.08.2015, teda po cca štyroch mesiacoch. Z tohto dôvodu predseda súdu nariadil vo veci dohľad...

V súčasnosti sa vec nachádza na Krajskom súde v Prešove za účelom rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok s tým, že dňa 18.01.2016 bolo zo strany krajského súdu doručené na vedomie vyjadrenie navrhovateľky k jeho odvolaniu, čo znamená, že vo veci doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté, aj keď podľa názoru sťažovateľa za tento stav neprimeranej dĺžky konania nenesie zodpovednosť Krajský súd v Prešove, ale Okresný súd Kežmarok, ktorý zaviniel, že vo veci bolo vydané rozhodnutie až po jednom roku, pričom toto napadnuté rozhodnutie nebolo vyhotovené v zákonom stanovenej lehote a bez zbytočných prieťahov nebolo predložené na rozhodnutie odvolaciemu súdu ani po šiestich mesiacoch...

Konanie o určenie výživného pre plnoleté dieťa nie je možné hodnotiť ako konanie, ktoré je náročné a ktoré by si vyžadovalo dlhé konanie v prípade, ak obe procesné strany reagujú na výzvy súdu a tomuto poskytujú náležitú súčinnosť potrebnú pre rozhodnutie vo veci samej. V danom prípade tak navrhovateľka ako aj sťažovateľ v pozícii odporcu žiadnym spôsobom nezavinili to, že vo veci nebolo rozhodnuté ani po uplynutí dvoch rokov.

V danom prípade začalo konanie ešte dňa 10.10.2013 podaním návrhu na súd. Prvé pojednávanie bolo nariadené na dňa 07.10.2014, t.j. po roku od začatia konania, pričom pred nariadením tohto pojednávania konajúci sudca postupom podľa § 43 O.s.p. neodstránil nedostatky podania, pretože nevyzval navrhovateľku na špecifikáciu výšky

požadovaného výživného. Urobil tak až po pojednávaní a po upozornení zo strany sťažovateľa, že chýba táto podstatná časť petitu návrhu. V tomto postupe vidí sťažovateľ prvé závažné porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Následne bol rozsudok vyhlásený už dňa 27.10.2014, ale jeho písomné vyhotovenie bolo sťažovateľovi doručené až po uplynutí viac ako 90 dní, v čom vidí sťažovateľ ďalšie závažné porušenie jeho ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Napriek včasnému podaniu odvolania zo strany sťažovateľa, bola vec predložená odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní až po 12.08.2015, t.j. po uplynutí viac ako šiestich mesiacov, čo je podľa názoru sťažovateľa ďalším závažným porušením jeho ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Takýto postup Okresného súdu Kežmarok vzhľadom na skutočnosť, že nejde o právne náročnú vec, účastníci konania nedali dôvod na nečinnosť súdu sa javí byť neprimerane zdĺhavým a to najmä z dôvodu, že sa nedostatky, prejavujúce sa v prieťahoch súdneho konania, vyskytli v danom prípade opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania...

Od Ústavného súdu Slovenskej republiky sťažovateľ požaduje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.000,- Eur. Takto uplatnenú sumu primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje tým, že povinný je povinný platiť výživné, ktoré je predbežne vykonateľné vo výške, o ktorej ešte nebolo definitívne rozhodnuté odvolacím súdom z dôvodu nečinnosťou Okresného súdu Kežmarok spočívajúceho v tom, že nevyhotovil písomný rozsudok včas a zároveň nepredložil vec odvolaciemu súdu včas, čím sa sťažovateľ nachádza v neistote ohľadom výšky výživného, čo malo a má dopad na jeho ekonomickú situáciu. Výška finančného zadosťučinenia je určená sumou 500,- Eur za každý rok trvania súdneho konania, t.j. za dva roky a zároveň vyjadruje aj mieru neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza.

Sťažovateľ zároveň žiada, aby mu boli uhradené trovy právneho zastúpenia v rozsahu procesných úkonov, ako aj ďalších nákladov spojených s uplatňovaním ochrany jeho základného práva na Ústavnom súde Slovenskej republiky, ktoré si uplatňujem v sume 303,16 Eur...“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ] upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného
súdu Kežmarok, porušené bolo.

Okresnému súdu Kežmarok a Krajskému súdu v Prešove prikazuje, aby vo veci konal
a rozhodol bez zbytočných prieťahov tak, aby ďalej nedochádzalo k porušeniu základného
práva sťažovateľa upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

[REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie vo výške 1.000,- Eur, ktoré je
Okresný súd Kežmarok povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto
nálezu.

[REDAKOVANÉ] priznáva trovy právneho zastúpenia vo výške 303,16 Eur, ktoré je
Okresný súd Kežmarok povinný vyplatiť na účet advokátky JUDr. Anny Drugdovej
do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb
alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,
alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú
Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak
o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky
č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním
a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom
súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti
navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého
návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde
nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,
na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom
predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne
neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 486/2013.

Len z obsahu sťažnosti je možné vyvodiť, že sťažovateľ je nespokojný aj s postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 268/2015.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Podľa tvrdenia sťažovateľa i zistenia ústavného súdu namietané konanie na okresnom súde bolo skončené rozsudkom sp. zn. 2 C 486/2013 z 27. októbra 2014. Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní 27. októbra 2014, na ktorom bol prítomný sťažovateľ. V dôsledku odvolania podaného sťažovateľom bol spis 28. augusta 2015 zaslaný na krajský súd. Sťažovateľ sa na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou doručenou 1. februára 2015, t. j. v čase, keď sťažovateľovi bolo nesporne známe, že konanie na okresnom súde skončilo vyhlásením rozsudku a vec sa už nachádza na krajskom súde na rozhodnutie o jeho odvolaní.

Ústavný súd konštatuje, že v tomto štádiu konania porušenie označených práv sťažovateľa na okresnom súde už netrvá a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom

nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu zaručenému v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vo vzťahu k namietanému konaniu pred krajským súdom ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v petite sťažnosti ako porušovateľa základného práva krajský súd neoznačil.

Vzhľadom na uvedené pripadalo do úvahy odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016